

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

MANŽELSKÉ MAJETKOVÉ PRÁVO

Co je to manželství

Manželství ***je trvalý svazek muže a ženy*** a každý z manželů má povinnost přispívat na potřeby života rodiny a potřeby rodinné domácnosti podle svých osobních a majetkových poměrů, schopností a možností.

Manželské majetkové právo

- **Společné jmění manželů** = to, co manželům náleží, má majetkovou hodnotu a není vyloučeno z právních poměrů, je součástí společného jmění manželů
 - podléhá
 - zákonnému režimu, nebo
 - smluvenému režimu, anebo
 - režimu založenému rozhodnutím soudu.

Zákonný režim

Součástí společného jmění je:

- to, co nabyl jeden z manželů nebo oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co:
 - a) slouží osobní potřebě jednoho z manželů,
 - b) nabyl darem, děděním nebo odkazem jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,
 - c) nabyl jeden z manželů jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech,
 - d) nabyl jeden z manželů právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví,
 - e) nabyl jeden z manželů náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku.
- zisk (tj. výnos po odečtení nákladů) z toho, co náleží výhradně jednomu z manželů.
- podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu
- dluhy převzaté za trvání manželství, ledaže
 - a) se týkají majetku, který náleží výhradně jednomu z manželů, a to v rozsahu, který přesahuje zisk z tohoto majetku, nebo
 - b) je převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se přitom jednalo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.

Správa jmění v zákonném režimu

- Součásti společného jmění užívají, berou z nich plody a užitky, udržují je, nakládají s nimi, hospodaří s nimi a spravují je **oba** manželé nebo **jeden z nich podle dohody**.
- **Povinnosti a práva náleží oběma manželům společně a nerozdílně** -> tj. solidárně
- Z právních jednání jsou manželé zavázáni a oprávněni společně a nerozdílně.
- V záležitostech týkajících se společného jmění, které nelze považovat za běžné, právně jednají manželé společně, nebo jedná jeden manžel se souhlasem druhého. Odmítá-li manžel dát souhlas bez vážného důvodu a v rozporu se zájmem manželů, rodiny nebo rodinné domácnosti, či není-li schopen vůli projevit, může druhý manžel navrhnout, aby souhlas manžela nahradil soud.

Smluvený

- Snoubenci a manželé si mohou ujednat manželský majetkový režim odlišný od zákonného režimu, a to:
 - v režimu oddělených jmění,
 - v režimu vyhradzujícím vznik společného jmění ke dni zániku manželství,
 - v režimu rozšíření nebo zúžení rozsahu společného jmění.
- Smlouva vyžaduje **formu veřejné listiny**.
- Smlouva může obsahovat jakékoli ujednání a týkat se jakékoli věci, ledaže to zákon zakazuje; může se týkat zejména rozsahu, obsahu, doby vzniku zákonného nebo jiného režimu společného jmění, jednotlivých věcí i jejich souborů.

Správa jmění v zákonném režimu

- I v některých dalších výslovných případech se rovněž vyžaduje souhlas druhého manžela, např. má-li být součástí společného jmění použita k podnikání jednoho z manželů nebo má-li být součástí společného jmění použita k nabytí podílu v obchodní společnosti nebo družstvu.

Správa ve smluveném režimu

- Smlouva obsahuje ujednání o tom, který manžel bude spravovat společné jmění nebo jeho součást a jakým způsobem.
- Manžel, který spravuje všechno společné jmění, může právně jednat jen se souhlasem druhého manžela
- a) při nakládání se společným jměním jako celkem,
- b) při nakládání s obydím, v němž je rodinná domácnost manželů, je-li toto obydí součástí společného jmění, nebo které je obydím jednoho z nich, anebo obydím nezletilého dítěte, které nenabylo plné svéprávnosti a o něž manželé pečují, jakož i při ujednání trvalého zatížení nemovité věci, která je součástí společného jmění.

Režim založený rozhodnutím soudu

- Je-li pro to **závažný důvod**, soud **na návrh** manžela společné jmění **zruší nebo zúží** jeho stávající rozsah.
- Závažným důvodem je vždy skutečnost, že manželův věřitel požaduje zajištění své pohledávky v rozsahu přesahujícím hodnotu toho, co náleží výhradně tomuto manželu, že manžela lze považovat za marnotratného (manžel gambler), jakož i to, že manžel soustavně nebo opakovaně podstupuje nepřiměřená rizika.
- Jako závažný důvod může být shledáno také to, že manžel začal podnikat nebo že se stal neomezeně ručícím společníkem právnické osoby.

Režim oddělených jmění

- V režimu oddělených jmění smí manžel nakládat se svým majetkem bez souhlasu druhého manžela.

Ochrana třetích osob

- Vznikl-li dluh jen jednoho z manželů za trvání společného jmění, může se věřitel při výkonu rozhodnutí uspokojit i z toho, co je ve společném jmění.
- Vznikl-li dluh jen jednoho z manželů proti vůli druhého manžela, který nesouhlas projevil vůči věřiteli bez zbytečného odkladu poté, co se o dluhu dozvěděl, může být společné jmění postiženo jen do výše, již by představoval podíl dlužníka, kdyby bylo společné jmění zrušeno a vypořádáno

Děkuji za pozornost!